

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Почесний консул Ірена Пордзік: «Українці й поляки культурно і ментально схожі»

Уже майже рік у місті Опольє працює Почесне консульство України (відкрилося 14 вересня 2017 р. на вулиці Краківській, 9). Воно стало одиннадцятим у Польщі. Шкафо, що до цього всі почесні консули України в Польщі були чоловіки, а опольське очолила жінка. Тож кореспондент «Урядового кур'єра» не міг не скористатися нагодою зустрітись з Почесним консулом Іреною ПОРДЗІК.

Пані Ірено, як виникла ідея створити консульство в Опольє?

— Річ у тім, що співпраця між Польщею та Україною розвивається інтенсивно. А в Опольському воєводстві зв'язки з Україною дуже тісні, особливо з Івано-Франківською областю. У нашому воєводстві 33 міста й чимало сіл мають партнерів і побратимів у цьому регіоні. Наприклад, Івано-Франківськ — побратим Опольє. Ми співпрацюємо в різних галузях — бізнесі, охороні здоров'я, самоврядуванні, культурі, освіті. Крім того, багато українців працюють у нашому воєводстві. Тому й виникла потреба в почесному консульстві.

Коли вам запропонували стати почесним консулом, що вас змусило погодитися? Адже ця робота має громадський характер, потребує багато часу.

— Скажу щиро, не відразу погодилася — були сумніви. Чи впораюся з цим обов'язком? Адже я людина зайнята, у мене власний бізнес. А це — всі інші консули чоловіки, думаю, вони звикли брати на свої плечі таку відповідальність. Чи зможу витримати це навантаження я, жінка? Але трохи подумавши, вирішила прийняти цей виклик.

Чи відіграло у прийнятті цього рішення те, що ви давно співпрацюєте з українцями?

— Звичайно! Працюю з українцями вже 20 років і знаю їх як сумлінних, виконавчих і порядних людей. Часто буваю в Україні у справах, бачу, що наші народи культурно й ментально схожі, тому робочі стосунки часто переростають у дружні. Це переконує мене, що зможу на такому високому рівні представляти громадян України у нашому воєводстві й в Опольє.

Які обов'язки виконує почесний консул?

— Обов'язки полягають насамперед у зміцненні зв'язків між Польщею та Україною — переважно у бізнесі, підприємстві, науці, культурі. Це й допомога громадянам України, яких у нашому воєводстві, в місті дуже багато.

Скільки саме?

— Згідно з даними воєводського управління, на Опольщині перебуває 13 тисяч громадян України.

З якими проблемами вони можуть звертатися до почесного консула?

— Почесне консульство не бере участі, наприклад, у нострифікації диплома, видаванні віз чи паспортів і подібних документів. Цим займається генеральне консульство. Ми можемо лише спрямувати цих громадян до конкретних установ, які займаються такими справами.

Але буває, що доводиться працювати над серйозними проблемами. У Польщі такий принцип: якщо трапляється ДТП або інший нещасний випадок за участю українців, то на місце повинен приїжджати генеральний консул. Але якщо його немає, то почесний. Без цього прокурор не має права почати розслідування. У нас сталося ДТП із двома українцями, які були неприємними. Їх потрібно було помістити до лікарні, відвідувати, принести все необхідне. Саме цим я й займалася.

Буває, мені повідомляють, що в лікарнях є по-

ДОСЬЄ «УК»

Ірена ПОРДЗІК. Народилася 3 березня 1972 року в місті Стшельце-Опольське. Випускниця економічного факультету в Школі управління та адміністрації в Опольє. З 2013 року як член Опольської торгової палати активно підтримує діяльність з економічного партнерства з Україною. Член Об'єднаної всеукраїнської асоціації шкіл у Варшаві.

Почесні консульства в Польщі діють у Лудзі, Бидгощі, Тарнові, Вроцлаві, Опольє, Зеленій Гурі, Перемішлі, Познані, Ряшеві, Хелмі та Щеціні.

страждали українці, — тоді потрібно їхати, шукати перекладача, транспорт, житло.

У цьому році було жахливе ДТП зі смертельними наслідками, коли на залізничному переїзді в машину із українцями в їхав поїзд. Мене вразило, що мій сусід, власник ресторану, сам звернувся до мене як до почесного консула й запропонував допомогу родичам, оплатив їхній проїзд і проживання.

На які кошти існує консульство?

— За власні гроші. Якщо заплановано концерт або інший захід, шукаю спонсорів. Як член Опольської торгової палати працюю здебільшого з польськими підприємцями, яких добре знаю.

Останнім часом спостерігається цікава тенденція: багато наших банків хочуть виступати спонсорами і заявити про себе, адже вони зацікавлені в українських клієнтах. Часто навіть до поляків СМС від банків надходять українською мовою.

Які у вас ідеї й плани?

— Їх багато. Хочу, щоб консульство було не тільки офісом, а й місцем зустрічі, де бізнесмен зможе поспілкуватися з політиком, а робітник — з артистом. Робитиму конкретні корисні речі. Наприклад, хочу організувати польсько-український бізнес-форум у Львові.

Наведу такий приклад. Директор технікуму в місті Прушкове запросив дітей з Івано-Франківської області на безкоштовне навчання, де вони здобу-

ватимуть професію поліцейського й пожежника. Також у нас виникла ідея зробити польсько-український вертеп на день Святого Миколая 19 грудня. У публічній міській бібліотеці Опольє організували святковий концерт, де звучали колядки двома мовами. Людей прийшло стільки, що яблуку ніде було впасти. Звичайно, всі діти отримали подарунки.

Розкажіть трохи про себе і сім'ю.

— Я магістр економіки, професійно займаюся логістикою, габаритним транспортом. У мене працює 70 осіб, і всі вони чоловіки, 60 з них українці. А керувати чоловіками — це стрес (*сміється*). У мене двоє дорослих дітей. Дочка лікар, а син працює в моїй фірмі.

Ще співпрацюю з Об'єднаною всеукраїнською асоціацією шкіл у Варшаві. Ми відряджаємо талановиту молодь на навчання у престижні школи різних країн. Із 600 кандидатів щороку обираємо 20.

Коли ж вам вдається відпочивати?

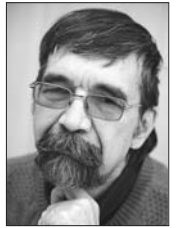
— На відпочинок залишається мало часу. Вдається відпочити, як правило, у неділю, а ось у суботу часто бувають різні заходи, на яких маю бути. Але дається взнаки сила звички. Ось поїхала на відпочинок до Туреччини, і після двох днів перебування там вже стало нудно, почала думати, як би швидше повернутися й працювати.

Еліна КАЛІНИЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ПРОШУ СЛОВА!

Справа рук самих потопаючих?

Володимир КОЛЮБАКІН,
«Урядовий кур'єр»

Було певного часу таке гасло від Товариства порятунку на воді: «Порятунок потопаючих — справа рук самих потопаючих». Мовляв, вчіться плавати, не лізьте у воду напідлитку, не хапайте у воді один одного навіть жартома... Загалом правильне гасло. Але погано, коли намагаються перекласти на самого громадянина відповідальність за все, що з ним відбувається у будь-якій сфері життя.

Скажимо, у Києві понад 90 людей отруїлися шаурмою з величкого кіоску... Ото, мовляв, знайшли, де купувати! Самі винні... А те, що кіоск торгує без будь-яких дозвільних документів, і з чого роблять шаурму, чи дотримуються правил санітарії і гігієни, яким чином там можна помити руки, якщо водогону чи навіть умивальника нема, — це, виходить, нікого не має цікавити, крім самого споживача? Він, навіяний, думає, що оскільки заклад працює, то хтось контролює його роботу. А все ж! Контролюють лише, щоб часом заносили навар кому слід! Все решта — «справа рук самих потопаючих».

Або: громадянин уклав договір із забудовником-шахраєм, той гроші забрав, нічого не побудував і втік. Відразу знаходиться чимало «розумників», які в усьому звинувачують самих потерпілих. Мовляв, треба було дивитися, перевіряти установчі документи... Спеціально для них зауважу: ще жоден шахрай-збудувач не знімався, що документів у нього немає. Показують цілі стоси паперів із печатками — та або розібратися, чи мають вони якусь юридичну силу, чи це звичайні фільмичні грамоти, треба бути фаховим юристом. Навряд чи таких багато навіть серед самих очочих поглизувати з чужої біди.

Тобто виходить, що кожен, хто укладає якийсь договір з офіційно зареєстрованою фірмою, мусить наймати собі юриста, аби перевіритися, що має справу не з шахраєм! Набагато простіше було б довіритися одному юристові — державному, який перевіряє всі установчі документи підприємства і дав дозвіл на його діяльність. А без дозволу — зась... Наскільки було б менше пікетів та акцій ошуканих вкладників, забудовників, замовників!..

Не кращі справи і з якістю товарів. Бізнес активно любіє оскасування будів-якого контролю і перевірок, мовляв, споживач сам розбереться, де добре, а де погане. А якщо не розібрався, знову-таки, намагаються перекласти все на його плечі: погано обізнаний, недосвідчений, не уважно читає, що там на етикетках написано...

По-перше, щодо написів: їх роблять інколи таким дрібним шрифтом, що навіть лупа не допомагає, хоч мікроскоп із собою тягати! А якщо навіть прочитав — звідки знати, що цей компонент, вказаний у складі продукту, — життєдающий еліксир чи, навпаки, страшна отрута? Є публікації на цю тему, але не всім ї можна вірити, бо дуже багато замовних. Крім того, якщо людина не є фахівцем з харчових технологій, то їй треба збирати такі публікації, вивчати і запам'ятовувати?

Ще щодо того, що вказано на етикетках. А те, що не вказано, — хіба споживач може на око розпізнати порушення технологій виробництва продукції, наврядтє у ній шкідливих речовин, якщо не всяка лабораторія може це виявити? Особисті відчуття тут не показник: траплялося, експерти зауважували, що один продукт виготовлений із дотриманням технологій, але несмачний, інший — з порушеннями технологій, не того складу — але смачніший! От і довіряй відчуттям... Контроль держави, на жаль, найчастіше виявляється лише в одному напрямі — фіскальному.

Проте людям настирливо втовкмачують, що вони самі здатні в усьому розібратися. Поширено подібних настроїв, хоч як це прикро, сприяє особливості ментальності українця, яка суттєво відрізняє їх від росіян: якщо ти віряєш усьому, що їм кажуть, навіть якщо твердження суперечать одне одному, то наші співвітчизники, навпаки, вважають себе розумнішими за всіх і завжди все краще знають. Майже ніхто не знімається, що це не розбирається у предметі, про який береться судити. Ось на цю вулду їх і ловлять шахраї.

Те саме стосується і політики: у країні, яка воює, надто часто висловлюється міркування — я, мовляв, послухаю і тих, і тих і сам розберуся, що правий... Та не розбереться! Пересічна людина і гадки не має, які хитрі методи інформаційного впливу на неї застосовуються, і не має проти них жодного імунітету. Є, наприклад, хитрий метод «Вікно Овертона», за допомогою якого людину можна поступово, майже непомітно переконати у чому завгодно.

Як приклад можу навести одного знайомого, освіченого і начебто розумного, який не сумніваю у своєму патріотизмі, але заради цікавості взявся вивчати російські та сепаратистські інформаційні джерела. Тепер з ним практично неможливо спілкуватися.

А потім дивуємося: звідки у головах співвітчизників стільки сміття? На жаль, тут спроби держави протистояти інформаційному тиску настільки ж мало дієві, як і в споживчій сфері.

Який звідси висновок? На жаль, невтішний: державна влада, яка не відмовляє за те, що діється на території держави, видається, м'яко кажучи, не вельми авторитетною і не викликає поваги.

Навчають, як захистити права переселенців

Іванка МИЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ПРОЕКТ. Навчання переселенців азів правозахисної діяльності ініціював проект «Голос жінки має силу». «Цей етап проекту більшою мірою спрямований на розвиток правозахисної діяльності, — розповідає координатор, голова правління Севе-

родонецького агентства розвитку громади Віра Попсуй. — Перебування переселенців на новій для них території стає постійним, а кількість проблем зростає».

Проект реалізує Фондація з прав людини на території Запорізької, Чернігівської, Дніпропетровської, Луганської, Харківської, Чернівецької й Закарпатської областей. Гео-

графія широка, але проблеми подібні, хоч і залежать від кількості зареєстрованих в області вимушених переселенців. Наприклад, у Севродонецьку, в якому, за деякими даними, до 60 тисяч переселенців, змушені були розробити цілу програму з їхньої адаптації та інтеграції.

Здобуті знання можуть змінити навіть їхню долю. «Бра-

ла участь у тренінгах, згодом і сама їх проводила, а потім майже два роки очолювала громадську організацію. Свої права треба вміти обстоювати, — розповідає координатор освітнього напрямку громадської організації «Освітньо-правова правозахисна фундація «Право на освіту» з Сватового Олена Дорогавцева.